

DRUŠTVENE KLASNE I NEJEDNAKOSTI PRIHODA U SRBIJI

autorke prof. dr Gorane Dorić

Studija "Društvene klase i nejednakosti prihoda u Srbiji" objašnjava koji deo ukupne nejednakosti prihoda u Srbiji se može objasniti nejednakošću prihoda koja proizlazi iz različitih klasnih položaja pojedinaca i domaćinstva u Srbiji. Specifičnost, ujedno i originalnost, ovog istraživanja leži u povezivanju distribucije ukupnog prihoda populacije sa procesima uspostavljanja nove strukture klasnih položaja u Srbiji. Kako se nejednakosti prihoda između klasa posmatraju kao deo ukupne društvene nejednakosti, ova studija daje uvid u to u kojoj meri je klasni položaj važna determinanta, ne samo individualnog položaja, već i ukupnih društvenih karakteristika - kao što je ukupna ekonomska društvena nejednakost.

Osim Uvoda i Zaključka, studija sadrži pet poglavlja sa nazivima: Konceptualizacija i operacionalizacija klase, Socioekonomski i institucionalni kontekst, Nejednakosti prihoda u Srbiji u period od 2014. do 2021. godine, Nejednakosti prihoda društvenih klasa: direktni klasni položaj 2014-2021 i Nejednakost prihoda društvenih klasa: klasni položaj domaćinstva 2014-2021.

U prvom poglavlju sažeto se predstavlja nekoliko savremenih klasnih teorija i klasnih šema sa namerom da se razjasni sadržaj upotrebljenog koncepta klase u analizi koja sledi. Drugo poglavlje se bavi analizom socioekonomskog i institucionalnog konteksta u Srbiji, u periodu od 2014. do 2021. godine, u koji se opisuju tendencije promena klasnih nejednakosti prihoda i nejednakosti prihoda u opštoj populaciji. Treće poglavlje opisuje raspodelu prihoda u Srbiji u periodu od 2014. do 2021. godine. Konstatuje se da je raspodela prihoda, nejednakosti prihoda izmerene na osnovu te raspodele, kao i karakter promene raspodele prihoda u toku perioda koji je predmet proučavanja veoma su osetljivi na alternativne definicije analizirane populacije, prihoda i jedinice posmatranja. Zbog toga su u tom poglavlju upoređeni rezultati merenja nejednakosti prihoda u Srbiji, na osnovu različitih definicija i jedinica analize. U 4. i 5. poglavlju se analizira u kojoj se meri prihod pripadnika različitih društvenih klasa promenio u posmatranom periodu, relativno jedan u odnosu na druge.

Razlika između sadržaja 4. i 5. poglavlja je u tome, što je prihod čija raspodela se analizira u 4. poglavlju izmeren preko ukupnog prihoda iz svih izvora prihoda svakog pojedinca posebno, a klasni položaj pojedinaca određen prema njihovom sopstvenom, direktnom klasnom položaju. U Poglavlju 5, prihod je izmeren preko ekvivalentnog ukupnog prihoda domaćinstva (koji se pripisuje svim članovima domaćinstva), a klasni položaj svakog člana domaćinstva je jednak položaju člana domaćinstva sa dominantnim klasnim položajem.

Osim uvida u sadržaj navedenih poglavlja, kao i uvida u korišćenu literaturu koja je konsultovana prilikom pisanja studije, zaključujem da studija "Društvene klase i nejednakosti prihoda u Srbiji", prof. dr Gorane Đorić, zadovoljava sve naučne kriterijume definisane za izradu naučne monografije i srdačno je preporučujem Filozofskom fakultetu u Nišu za objavljivanje.

U Novom Sadu,

24. novembra 2023. godine

Prof. dr Valentina Sokolovska

